

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. IV. Quæ opinio tenenda sit circa chirographa vendenda minori pretio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

vendi minori pretio independenter à lucro cessante, &c., est antecedens evidenter inferens eam propositionem damnatam: ergo talis opinio manet virtualiter damnata.

33. Dicendum tamen est primo, eam opinionem de venditione chirographorum minori pretio facta non damnari expresse. Id patet ex ipso contextu decreti, vbi propositio damnata non loquitur de contractu emptionis, & venditionis, sed solum de contractu mutui.

34. Dicendum est secundo, eam opinionem neque virtualiter manere damnatam. Ratio est manifesta: quia non est antecedens evidenter inferens propositionem damnatam. Primo, quia non nititur eo fundamento tamquam adæquata ratione, quod pecunia numerata est pretiosior, quam numeranda, sed etiam, quia etiam chirographum debiti est materia contractus emptionis, & venditionis. Ex utraque enim parte cõstituitur ratio fundamentalis eius opinionis, ita vt neutra seorsim sit sufficiens fundamentum. Et ideo non infert propositionem damnatam, scilicet quod sit licitum recipere in mutuo aliquid ultra sortem: nam in mutuo pecuniã non venditur; in chirographo autem actio ad pecuniam capax est venditionis, quia actio ad pecuniam non est pecunia.

35. Et hinc desumitur secunda probatio. Nam ea positio, quod pluris æstimatur pecunia numerata, quã numeranda, licet subsistere possit in ordine ad vendendum actionem ad pecuniam, quæ actio vendibilis est; non tamen subsistit in ordine ad transferendum præcise dominiũ pecunię propter argumenta capite superiori instructa. Ex quo manifestum fit, opinionem de vendendis chirographis debitorum minori pretio, nõ esse antecedens evidenter inferens

opinionem damnatam.

36. Ad argumenta proposita in ratione dubitandi constat ex dictis. Ad primum, illam rationem de maiori æstimatione pecunię numeratæ præ numeranda, non esse fundamentum adæquatum eius opinionis; ad æquatum autem fundamentum eius non habet locum in opinione damnata. Ad secundum respondeo, eam opinionem de chirographis vendendis minori pretio nullo modo esse antecedens evidenter inferens propositionem damnatã propter dicta.

C A P V T IV.

Que opinio tenenda sit circa chirographa vendenda minori pretio?

SUMMARIVM.

Non possunt vendi chirographa nisi ratione lucri cessantis, vel damni emergentis. num. 37.

Authores huius sententię. num. 38.

Prima probatio huius sententię. num. 39.

Secunda probatio desumpta ex inæqualitate pretij. num. 40.

37. **D**ixi cap. superiori, eam opinionem, de chirographis vendendis minori pretio nõ subiacere huic damnationi; restat modo inquirere, an ea opinio vera sit. In qua quæstione assero, censeri à me falsam esse sententiã, quæ docet, in dependenter à lucro cessante, & damno emergente, & ab alijs periculis, & difficultatibus chirographa debitorum posse vendi minori pretio; censeo enim totam rationem propter quam minoris æstimantur chirographa debitorum, esse

esse lucrum cessans aut damnum emergens, sive difficultates, & pericula obtinendi solutionem; & præterea cum venditor rogat emptorem, ut chirographum emat. Hoc ultimum; additur quia commune est inter Doctores quasi axioma, quod *merces ultronea vilescunt pro rexia parte*. Sic P. Lessius de iust. cap. 21. dubit 4. num. 33., & apud ipsum Caiet. 2.2. quæst 77. art. 1., Ionnes de Medina quæst. 32., Covarrub. lib. 2. variar. cap. 3. num. 5., Navarrus in summa cap. 23. num. 78. item Lugo Card. tom. 2. de iust. disp. 26. sect. 4. num. 45., & apud ipsum Palacios, & Salas.

Less.
Caiet.
J. Med.
Covarr.
Navarr.
Lugo.
Palac.
Salas.

78. Quod autem ea chirographa non possint aliter vendi, scilicet independenter ab his titulis, propugnant P. Lessius ubi supra dub. 8. n. 14. pro qua sententia refert Medinam, Sotum, Sylvestrum, & Gabrielem. Item Lugo Card. ubi supra sect. 7. num. 96., ubi ultra relatos refert P. Molinam tom. 2. de iust. disp. 361., & P. Salas de empt., & vendit. dub. 39., & de usuris dub. 27. num. 4. item apud Dianam part. 1. de contract. resol. 49. Reginaldus, Valencia, Turrianus, & Rebellus.

Lessius.
Medina.
Soto.
Sylvestr.
Gabr.
Lugo.
Molina.
Salas.
Diana.
Regin.
Valen.
Turran.
Rebell.

39. Probatur primo. Nemo enim, nisi stolidus, vendit minori pretio chirographum eiusmodi, si non eget illa pecunia, sed habiturus est asservatum in scrinio, si etiam supponatur, illam pecuniam suo tempore acquirendam esse sine difficultate, sine sumptibus, & sine ullo detrimento. Si ergo illud vendit minori pretio, eo quod eget pecunia ad negotiandum; iam ille valor minor oritur ex lucro alias cessante; si autem vendit illud minori pretio, quia eius adquisitio habet difficultatem; iam illa minor estimatio oritur ex damno emergente.

Si autem propter necessitatem propriæ sustentationis rogat emptorem, ut illam emat, iam diminutio pretij oritur ex eo, quod chirographum fit merces ultronea, quæ ideo vilescit.

40. Probatur secundo cum Lugo Card. Nam quando nullus titulus ex relatis concurrat, si chirographum centum aureorum vendatur pretio nonaginta aureorum, non servatur æqualitas pretij: ergo committitur iniustitia. Probatur antecedens: nam si solum ob dilationem temporis fieret æqualitas, valeret etiam in mutuo, in quo etiam attenditur æqualitas pecuniæ numeratæ cum numeranda: atqui in mutuo est usura evidens: ergo sola dilatio temporis non dat eam æqualitatem. Neque ipsa possibilitas negotiationis, quæ est in pecunia numerata, facit ad rem; si re ipsa venditor chirographi non est negotiaturus per illam pecuniam; quod si fuisset negotiaturus, iam id proveniret ex lucro cessante: ergo secluso lucro cessante, & damno emergente, & alijs eiusmodi titulis relatis, non servatur æqualitas, si vendatur chirographum minori pretio. Vide etiam, quæ dixi in 3. part. Cris. Theol. disp. 63. cap. 5.

